

Is dit het?

Ik ben het leven beu. Dit. Mijn leven. De gevangenschap van de zich steeds herhalende voorspelbaarheid sleurt me naar mijn ouderdom. Is dit het? Zijn we als mens hiervoor gemaakt? Om te voldoen aan wat elke dag voor ons heeft klaarliggen? De vooraf ingevulde agenda afhandelen?

Emelie staart boven haar kop koffie door het raam naar de tuin. Ze ziet niets. Het waas van alle ongestructureerde gedachten legt een sluier over het zichtbare. Haar lichaam beweegt niet, voelt zwaar aan, alsof ze zich aan de stoel heeft verankerd en er nooit meer af zal komen. Haar ogen richten zich naar een eindeloos punt.

Dit gevoel van gevangenschap in haar leven overvalt haar steeds vaker. Altijd op momenten dat ze even niets doet. Wanneer alle agendapunten van de dag zijn afgehandeld. 's Morgens maakt ze ontbijt klaar voor Kaat en Lowie. Ze zet hen af bij hun school en rijdt door naar de school waar ze zelf bij de achtjarigen voor de klas staat en netjes de vooraf bepaalde dag afwerkt.

In het lerarenlokaal luistert ze naar het geklaag, de roddels en leuke weetjes. Zelf vertelt ze niets. Vroeger wel, nu niet meer.

Na het thuiskomen maakt ze eten klaar en wanneer haar man Bart binnenkomt, gaat iedereen aan tafel. Ze vertellen over de belevenissen van de dag. Haar belevenissen zijn altijd dezelfde, een geluidsopname die ze iedere dag weer afspeelt.

Na het eten ruimen ze samen alles op, de kinderen trekken zich terug op hun kamer, Bart zet zich voor de televisie. Zelf bereidt ze het nodige schoolwerk voor, vult tussendoor de wasmand met de overal verspreide kledingstukken, zet een machientje was aan, gaat met de borstel door het huis en zet zich aan tafel met een kop koffie.

Ze zucht diep. Voilà, denkt ze, deze dag zit er ook weer op. Wat is het morgen? Zaterdag. Ik zou blij moeten zijn. Maar ik ben het niet. Vrijdag, zaterdag, woensdag... Welke dag het ook is, het maakt me niets uit. Ik voel geen verschil. Ik weet nu al hoe elke minuut zich zal afspelen, wat er zal gebeuren, wie waar naartoe gaat, wat ik wanneer zal doen. En dadelijk vraagt Bart me om bij hem te komen zitten.

‘Emelie?’

‘Ja, Bart?’

‘Ben je klaar met alles? Kom je bij me zitten?’

Een kleine glimlach verschijnt op Emelie’s mond, maar geeft haar geen blij gevoel. Eerder de triomfantelijke bevestiging van wat ze voorspelde.

Ze zet zich met haar kop koffie in de zetel.

‘Kom hier, kom bij mij!’ zegt Bart en hij grijpt haar bij de arm.

Emelie laat zich meetrekken en ploft tegen hem aan.

‘En, vertel me nu eens wat er scheelt. Ik hoor je zuchten van in de keuken tot hier.’

‘Ik weet het niet,’ zucht ze. ‘Ik denk dat ik zucht omdat alles klaar is wat ik moest doen, van opluchting misschien?’

‘Hoe komt het dan dat ik geen opgelucht gezicht zie?’ zegt Bart glimlachend.

‘Omdat het morgen weer hetzelfde zal zijn, en overmorgen ook, en de dag nadien ook.’

‘Maar, Emelie, doe het dan gewoon anders!’

‘O ja? Breng jij Kaat dan naar dansles en blijf jij een uur in de auto wachten? Ga jij dan winkelen en zorg jij dat de koelkast gevuld is met wat iedereen graag heeft? Ga jij dan met Lowie naar de muziekschool en het voetbal? Maak jij dan het eten klaar? Doe jij dan de strijk? Doe jij dan...’

‘Stop, Emelie!’ onderbreekt Bart haar. ‘Dit is niet leuk! Ik probeer je op te beuren en ik krijg heel deze lading over mijn kop!’

Emelie zucht en gaat wat verder van hem af zitten. Ze weet dat Bart

de waarheid zegt, maar ze gunt hem de overwinning niet. Op een of andere manier wil ze dit, deze strijd, wil ze hem de volle laag geven, hem het gevoel geven dat hij niets doet en zij alles. Dat zij onmisbaar is en dat zonder haar het hele gezin met de daarbij horende organisatie instort.

‘Ik heb toch gelijk, zeker?’ strijdt ze verder.

‘Waarin heb je gelijk, Emelie? Dat jij alles doet en ik niks? Hoe vaak hebben we deze discussie al gevoerd? Jij wilt ook dat alles gebeurt zoals jij het in je hoofd hebt! Jij bent de regisseur en ik en de kinderen zijn jouw acteurs, doen wat jij zegt en houden ons in wanneer we merken dat het niet naar jouw zin is. Ook dát is de waarheid, Emelie!’

Bart staat op en haalt voor zichzelf een kop koffie.

‘Jij ook nog eentje?’

Emelie staart naar de grond, haar mondhoeken trekken naar beneden, haar neusgaten vullen zich met lucht.

‘Ik zal zelf wel nemen wanneer ik wil.’

‘O ja, excuseert u mij, ú bepaalt natuurlijk!’ Bart zet zich tegenover haar en beseft dan wat hij net zei. ‘Sorry, Emelie, dat was overdreven. Ik wilde je geen pijn doen.’

Met licht gebogen hoofd kijkt hij haar nieuwsgierig aan.

De overkant lijkt een stilleven. Zittende vrouw met neergeslagen ogen, benen over elkaar, handen in de schoot, bewegingsloos. Enkel de intense ademhaling verraadt dat er leven is.

‘Ik begrijp niet wat er met je aan de hand is. De laatste tijd doe je niet anders dan zuchten en klagen, je zegt amper iets, verschrompelt als ik je aanraak, en als ik vraag wat er is, krijg ik enkel te horen dat je het niet weet... Ik weet het ook niet meer, Emelie.’

Een snelle oogopslag van haar kruist zijn blik.

‘Je hebt toch alles om gelukkig te zijn? We hebben twee fantastische kinderen, een mooi huis, allebei een vaste job, een goede gezondheid en familie die best nog meevalt. Wat wil een mens nog meer? Wat wil jij nog meer?’

Bart schuift met zijn billen naar het puntje van de zetel, buigt zich

voorover en probeert oogcontact te maken. ‘Emelie, heb je me gehoord? Is er iets hiervan wat niet klopt? We hebben toch alles? En als je wil, kunnen we nog een keer proberen om afspraken te maken rond de taakverdeling. Onze kinderen worden ook al wat groter en misschien wordt het tijd dat ze zelf meer verantwoordelijkheid nemen. Met smekende ogen kijkt hij haar aan. ‘Wil je alsjeblieft reageren? Iets zeggen? ... Iets?’

Het portret van Emelie beweegt, ze ademt diep in.

‘Ik weet het allemaal niet meer, Bart. Ik hoor wat je zegt en ja, het is waar dat we alles hebben om gelukkig te zijn, maar ik ben het niet. En ik weet niet hoe dat komt. Stel niet zoveel vragen! Misschien wil ik gewoon even ongelukkig zijn en word ik vanzelf weer gelukkig?’ Eén hand ondersteunt haar kin en de andere arm verstoopt haar buik. Haar blik draait weg en doorboort de gordijnen.

Dit scenario kent Bart. Wanneer Emelie zo kijkt, is het lastig om haar te bereiken. Bijna onmogelijk. Hij weet dat hij aan de beurt is om iets te zeggen, maar ook hij weet het niet meer. Hij voelt hoe de onmacht zijn schouders verzwaart. Dit is al te lang bezig naar zijn zin. Bijna dagelijks discussiëren ze over wie wat doet en vooral over wat hij niet doet. Het wordt steeds erger. In zijn beleving doet hij alles om geduldig te blijven en elke portie begrip die hij tot zijn beschikking heeft in te zetten, zonder resultaat. Zijn onmacht wordt groter en verandert dan in boosheid.

‘Oké, ik weet het.’ Met een ruk staat Bart op en met de wijsvinger in de lucht zegt hij cynisch: ‘Ik ga slapen en jij blijft hier ongelukkig wachten tot het geluk vanzelf binnenwandelt. Ik hoop voor jou én ook voor mij dat het geluk ons huis niet voorbij loopt. Misschien kan je voor de zekerheid een mooie tekening maken en jouw schoen aan de deur zetten met een wortel en een briefje?’

Zonder haar aan te kijken gaat hij naar boven.

Verstomd en zonder weerwoord blijft Emelie achter.

Ze heeft niet de moed om te reageren. Ze weet niet wat ze zou kunnen zeggen. Ook dit gesprek was een geluidsopname die zich nog

maar eens herhaalde. Enkel het einde is anders en nieuw.

Bart heeft haar nog nooit zo laten zitten.

Haar blik, die net de gordijnen doorboorde, verzacht zich en glijdt naar beneden. Ze weet niet wat ze moet denken, moet doen, of zelfs moet voelen. Ze voelt ook niets bijzonders. Geen pijn, geen spijt, geen schuld, niets... Leegte, een holte in haar lijf waar emoties hun spel kunnen spelen maar niet komen opdagen.

Welke emotie zou nu kloppen? vraagt ze zich af. Is het niet logisch dat ik nu pijn zou moeten voelen? Of verdriet omdat Bart me laat zitten? Of boosheid omdat ik het eigenlijk zo niet wil?

Emelie kijkt om zich heen.

De stofvrije meubels kijken haar blinkend aan, de netjes opgevouwen krant vertelt over de afgelopen actualiteit, het opgerolde dekentje koestert zich op de hoek van de zetel, de secondewijzer kondigt repetitief de tijd aan, de gedekte tafel verlangt naar ontbijt met vers gezette koffie en geroosterde boterhammen.

‘Wat een leven. Wat een geluk,’ verzucht ze.